

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Vármegyei közgyűlés.

Zombor, 1905. március 30.

Az idei első rendes közgyűlését a vármegye ma tartotta meg. A bizottsági tagok ritka nagy számban jelentek meg, a mi talán egyrészt a politikai helyzetnek is tulajdonítható, de másrészt általános érdeklődést keltett az apatini főszolgabírói hivatal betöltése.

A közgyűlésen a különböző pártállású bizottsági tagok lelkesen éltették Latinovits Pál főispánt, ami a választások elkeseredett tusája után méltó kifejezője volt a főispán népszerűségének.

A Matkovits Béla leköszönése következtében megüresedett apatini főszolgabírói állásra a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Vujevich Lajos központi főszolgabíró, a megyei tiszlikarnak kiváló, ambiciózus tagját választotta meg.

A központi tiszlikar Vujevich távozásával nagyon sokat vesz, de annál többet nyer vele az apatini járás. Vujevich Lajos helyére központi főszolgabírónak szintén egyhangulag dr. Szabovlyevits Dusán árvaszéki ülnök, a

fiatalabb tisztviselői gárda rokonszenves és tehetséges tagja választott meg.

Itt említjük meg, hogy Latinovits Pál főispán Matkovits Béla volt főszolgabíró tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki. Ekként Matkovits Bélának megmarad a szorosabb összeköttetése a vármegyével, amelyet annyi szeretettel, buzgósággal és lelkesedéssel szolgált. A kinevezés élénk örömet keltett.

Részletes tudósításunk a következő:

Alispáni jelentés a közügyek állapotáról. — Tudomásul vétetik.

Belügyminiszteri rendelet az anyakönyvi kerületek megállapítása tárgyában. — Elfogadtatik.

M. kir. belügyminiszter ur intézvénye a sárkányzigeti dunaágnál vitássá vált közigazgatási határ megállapítása tárgyában. — A javaslat elfogadtatik.

M. kir. kereskedelemügyi miniszter ur intézvénye a vármegyei kákaparók bérének felemelése tárgyában. — A javaslat elfogadtatik.

Pénzügyminiszteri intézvény az adófel-szólamlási bizottságok megalakítása iránt. — Városvy Károly és Bertolino Sándor megválasztatnak.

Honvédelmi miniszteri leirat a tényleges állományi legénységnek a tűzoltásban leendő szakszerű kiképzése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Szabolcs vármegye közönségének átirata a tényleges állományu legénységnek tűzoltás-

ban való szakszerű kiképzetése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Győr vármegye közönségének átirata az 1883. évi XLIV. t. c. 49. §-ának módosítása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Főispáni átirat az 1905. évi március hó 28-án megtartott számonkérőszékről. — Tudomásul vétetik.

Főispáni átirat a bírói hirdetményeknek a hivatalos lapban való közzétételéért mérsékelt hirdetési díj felszámítása tárgyában. — Elfogadtatik.

A báró Budich József ösztöndíjalapítványi bizottság bemutatja a f. évi március hó 3-án és 28-án tartott ülésein felvett jegyzőkönyveket. — Tudomásul vétetik és felterjesztetnek.

Alispáni jelentés Martonos községben létesítendő munkás házak építésére utalványozott 5000 kor. államsegély tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Alispáni jelentés Sándor községnek Szabadka városához való esatolása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés az Adamovits-féle ösztöndíj egyik megüresedett állomásának betöltése iránt. — Léh Pálnak adatik.

A vármegye alispánja bemutatja a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak 1905. évi névjegyzékét. — Tudomásul vétetik.

A vármegye alispánjának előterjesztése a Piros község közdülő közutjairól készített törzskönyvek hitelesítése tárgyában. — Hitelesítetnek.

Ugyanannak előterjesztése a Kiszács község közdülő közutjairól készített törzskönyvek hitelesítése tárgyában. — Hitelesítetnek.

Alispáni jelentés a községi alkalmazot-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Pekár Gyula előadása.

Tartotta folyó évi március hó 19-én a zombori szabad liceum felolvasó estjén.

(Folytatás)

A régi flamand városok.

Necsak a szocialista rémszemét keressük . . . Vannak itt kellemesebb látványok is. A vonat sebesen fut át Bruges-ön, Gandon és egy sereg más fücsa nevű, ósdi kis flamand városon. Mint apró, itt feledett szigetei a babonás és kegyetlen, de festői középkornak: olyanok e városok a modern világ tovarohanó, nagy prózai folyamában . . . Nem is Bruges-nek és Gand-nak kellene őket neveznem, hanem helyesebben Brüggének és Gentnek, mert hisz flamandok egészen és falaik közt nem ösmerik a francia szót. S ez a flamand beszéd, mely az osztendei modern keretben tán nehézkes és ügyetlen, — tudja az isten, de végtelen ódon kedvességgel hangzik e legendás fészkekben! Stilszerűen illik ide — a gothika nyelve s ezen beszél-

nek hozzánk a Memling Madonnák, a merev, de sajtáságon bájos flamand Magdolnák, — no és azok a naív köszörnyetegek is, melyek mint a gyermekmesék rémei vigyorognak ránk a kathedrálisok oszlopainak gothikus virágai közül . . . Óh ezek a bűbajos régi kis flamand városok! Elveszett feudális ékszer, — eldugott kincses szekrények ezek a Belgium nagy veteményes kertjében . . . Kicsinyek és kedvesek, mintha csak játékszerek volnának, amint hogy véres játékszerek is voltak a burgundi princek s a kegyetlen spanyol Albák kezeiben. Valami gyermeteg báj van ég felé nyuló és versenyt fo-háskodó tornyoeskákban, — lépesözetes homlokzatu, aranyos spanyol palotáikban és esudaremek városházaikban. S valami naív, ügyetlen kedvesség beszél bástyafias nehézkes kapuikból, félénken kanyarodó szűk utcáikból és azokból a vöröstégla burgher házaeskák-ból, melyek oly picik, oly fortélyosak és oly sok fedelűek! . . . És mindezt a sok templomot, tornyoeskát, házat, mint egy megkövesedett s mégis örökszepon viritő flóra, mesés pompával borítják el az istenfűlő flamand gothika legszebb virágai. Ott nyílnak a középkor e

misztikus márványrózsái még a legszerényebb ház ajtatos kis ablakve alatt is . . . Olyanok e városok még mindig, mint ahogy háromszáz évvel ezelőtt ábrázolták tudákos metszeten, melyeken alól vitez seregek ütköznek szép négyzögletes rendben s ágyuk lönek egymásra öt lépésről, felül pedig cifra szalagocskán szól az ajánlat és magyarázat a serenissimus prinenek . . . De legszebbek azért azok az icipici házaeskák! Babáknak való okos és rendez házak ezek, miniatür szobákkal és labirintszerű folyosókkal. Ha ósdi ablakaikon bepillant az ember, olyan az, mintha mesevilágba tévedne a szem. Ott ülnek annak a darab középkornak a mélyén a flamand Magdolnák eredetiei: szorgalmas szőke leányok, akik munkájukra hajolva, még mindig horgolják a kincset örö esipkét, csak ugy, mint régen . . . A Hamupipőkék fíradt kék szemmel pillantanak fel s mikor szemünk találkoznak az övékkel, oly melankólikus az a tudat, hogy mi most tovább megyünk és soha többet nem látjuk viszont a futó pere e bájos költeményét, amely egy pillanatra valóságnak látszott . . . De élettelenek e régi képek még így is. Akkor élednek fel ez ódon

tak nyugdíjintézményéről alkotott szabályrendelet végrehajtása tárgyában. — Jövahagyólag tudomásul vétetik.

A vármegyei közigazgatási bizottságnál üresedésben levő tagállás betöltése. — Megválasztott Fernbach Károly.

A vármegyei egészségügyi bizottság véleményes jelentése Bulkeszi községben felállítandó gyógyszerár tárgyában. — A felállítás iránt feliratik.

A központi választmányánál üresedésben levő tagállás betöltése. — Megválasztottak: Fernbach Károly, Rockenstein Nándor, dr. Mikosevits Kanut.

Az állandó választmányánál üresedésben levő tagállás betöltése. — Megválasztottak: Fernbach Károly és Matkovits Béla.

Az igazoló választmányánál üresedésben levő tagállás betöltése. — Megválasztott Fernbach Károly.

A gazdasági választmányánál üresedésben levő tagállás betöltése. — Megválasztottak: Fernbach Károly és Rockenstein Nándor.

Egészségügyi bizottságnál üresedésben levő tagállás betöltése. — Megválasztott Szmik Gyula.

Megyei nyugdíjkezelő választmányánál üresedésben levő tagállás betöltése. — Megválasztott Fernbach Károly.

Brenner Imre péterrévei kéményseprő felebbezése a képviselőtestületnek a szállási kémények seprése tárgyában hozott határozata ellen. — A felebbezés elutasítatik.

Nagy Sándor inok felebbezése Ópálánka község képviselőtestületének szabadságidő megtagadása iránt hozott határozata ellen. — 1 évi szabadság adatik.

Gaasz Illés és társa felebbezése Bácsföldvár községnek Bencz János részére kártérítést megszavazó határozata ellen. — A határozattól a jövahagyás megvonatik.

Koszovác Milán felebbezése Bácsföldvár községnek a halóri fizetés tárgyában hozott határozata ellen. — Pótlás végett kiadatik.

Martin József felebbezése Szentfülöp községnek a templomtéri kocsiközlekedés betiltása tárgyában hozott határozata ellen. — Megsemmisítetik.

Dr. Glücksthal Adolf felebbezése Zenta városnak a trachoma összeírók díjazása tárgyában hozott határozata ellen. — Jövahagyatik.

Rózsa Dezső felebbezése Felsőkaból községnek a temetők tulajdonjoga tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Vaszits Tóma és társai felebbezése Sajkáslak községnek a rovancsoló bizottsági tagok megválasztása tárgyában hozott határozata ellen. — Megerősítetik.

Rosenbaum József felebbezése Ada községnek az állatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában hozott határozata ellen. — Jövahagyatik.

Keresztury Károly felebbezése Zenta városnak a városi számvevő személyi pótléka tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítatik.

Huszák Antal felebbezése Zenta városnak a terhére irt nyugdíjárulékok tárgyában hozott határozata ellen. — Zenta r. t. város határozata Repás János, Cseh József és Kincses Miklós utóállítási költségeinek törlése tárgyában. — Ugyanannak határozata Balázs Jenő és három társa utóállítási költségeinek törlése tárgyában. — Ugyanannak határozata Friedmann Géza utóállítási költségeinek törlése tárgyában. — Cservenka községnek határozata a beszállásolási költség hátralék leírása tárgyában. — Bezdán község határozata Braun János kártalanítása tárgyában. — Obecse község határozata Feszl György helyettes tanítói díjazása tárgyában. — Ugyanannak határozata a kisbírák fizetésemelése tárgyában. — Bácsföldvár község határozata az adóösszeírási munkálatokért megszavazott jutalom tárgyában. — Obecse község határozata az obecsei önkéntes tűzoltóegylet részére megszavazott segély tárgyában. — Csantavér község határozata a Délmagyarországi közművelődési egylet alapító tagjai sorába való belépés tárgyában. — Zenta város határozata Braun Soma földadónyilvántartó fizetési előlege tárgyában. — Kiszács község határozata a kéményseprő díjazása tárgyában. — Sajkásgyörgye határozata tanulók segélyezése tárgyában. — Tataháza határozata a községi II. bíró fizetésemelése tárgyában. — Urszentiván határozata a községi előfogatosokkal kötött szerződés jövahagyása tárgyában. — Ugyanannak határozata az előfogatosok fizetésének felemelése tárgyában. — Torzsa község határozata a kisbírák fizetésemelése tárgyában. — Martonos község határozata a gazdasági ismétlő iskolai tanítók díjai tárgyában. — Hódság község határozata az adóhivatali helyiségek bérlete tárgyában. — Bácsalmás község határozata templomépítési fuvarok és napszámok megváltása tárgyában. — Bácsalmás község 1904. évi pótköltségvetése. — Jövahagyattak.

Zenta város határozata Huszák János belkézbesítő nyugdíja tárgyában. — Engedélyeztetik.

Regőce község határozata a szülésznői fizetés felemelése tárgyában. — Bogyan község határozata a pénztárnok és kisbíró fizetésének felemelése tárgyában. — Palánka község határozata a polgári iskola udvarán

létesítendő kut és sertésöl tárgyában. — Jövahagyattak.

Mozsor község határozata a községi tartozások kifizetése tárgyában. — Megvonatik a jövahagyás.

Temerin község határozata az uradalmi vásárjog megvétele tárgyában. — Részben jövahagyatik.

Pacsér község határozata téglaégetés tárgyában. — Kishegyes község határozata az óvónő fűtési átalánya tárgyában. — Jövahagyattak.

Magyarkanizsa község határozata a Szárnyasi-féle ház megvétele tárgyában. — 8000 kor. jövahagyatik.

Regőce község határozata Krausz és társa pótdóójának visszatérítése tárgyában. — Engedélyeztetik.

Kula község határozata néhai Waaly István földhasznbér tartozásának leírása tárgyában. — 986 kor. leiratik.

Bezdán község határozata Hordosy Simon adópénztárnok jutalmazása. — Engedélyeztetik.

Zenta határozata Nikl Jenő hitoktató személyi pótléka tárgyában. — 400 korona jövahagyatik.

Martonos község határozata ingatlan vásárlás tárgyában. — Engedélyeztetik.

Zenta város határozata Helmberger György főszámvevő személyi pótléka tárgyában. — 400 kor. jövahagyatik.

Bogyan község határozata a rendőrök jutalmazása tárgyában. — Vajsza község határozata a községi mérleg használata és annak díjai tárgyában. — Jövahagyattak.

Csantavér község határozata egy artézi kut furatása tárgyában. — 1400 korona jövahagyatik.

Bácsujlak község határozata a birtokhatár megjelölési munkálatok tárgyában. — 450 kor. jövahagyatik.

Ugyanannak határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — 140 korona jövahagyatik.

Ugyanannak határozata a községi közdülő közutak törzskönyvezése tárgyában. — 1450 kor. jövahagyatik.

Obecse község határozata a zombor—obecsei törvényhatósági közut kiépítéséhez adandó községi hozzájárulás tárgyában. — 2300 kor. jövahagyatik.

Ugyanannak határozata vízlevezető esatorna kiépítése tárgyában. — 52777 korona jövahagyatik.

Bátmonostor község határozata a községi közdülő közutak törzskönyvezésének megtagadása tárgyában. — Feloldatik.

Obecse község határozata az obecse—bácsföldvári öblözet belvízmentesítési mun-

városok igazán középkori díszöségükre, mikor estefelé leszállnak az árnyak s a befroykban megszólal a flamand harangok híres játéka. Bübájós e harangok szava: édesen panaszos, mint valami ájtatos kantáte, — misztikus szózat az a messze multból, amely több emberi igazat mond el nekünk, mint akármilyen vastag kötetes történelem... S a modern nappal lassan, gyermekesen alszik el a harangok ringató szava mellett a régi századok feudális éjszakájába. Éjszakára a burgundi princeek parancsolnak itt ismét... óh ti messés kis flamand városok, — ti aranyesattos misszale-betűs imádságos könyvek, melyekben nem isten irgalmáról, hanem haragjáról lehet olvasni s melyekből mégis annyi ájtatosság, annyi szenvedéses hit fohásza árad felénk!

... De a legbüjösabb azért mindenik közt mégis Bruges. A soktornyú, a legendás, a híres öreg Bruges! Egyszer tán majd többet írok róla. Mert hisz egyike azoknak a csudás helyeknek, ahol az ember, ha egyszer ott volt, ott hagyja lelke egy darabját s az a darab lélek ott él magában tovább... Egy kincses szekrény ez a Bruges és én nekem,

ha rá gondolok, mindig azok a hegyes tetejű, góthikusan merev arany szekrények jutnak eszembe, a melyekben hajdan a karolingi királynék tartották ékszereiket s amilyenekben ma még a szent martirok ereklyéit őrzik a templomokban... Ha tornyoskás tetejét felemeljük, vérrel vegyes tömjénszag árad elő belőle és szemünk elkáprázik ama kincsek láttára, melyek jelképes mélyében leleledzettek. A legszebb Memling képek s a legtrikább Van Dyck festmények kerülnek elő belőle, vegyest a legpompázatosabb spanyol retablokkal, szobrokkal, Malines- és Anvers-esipkével és szentek csontjaival. Azok a csipkék! Itt az Örült Johanna esodafinom művi köténye, az V. Károly keszkenője s a páрмаi hercegnő gallérja... De kutassunk csak tovább a szekrényben. A burgundi régi díszöség aranyporába markolunk bele és mennyi kincs van ebben az aranyporban! Merész Károly trónja, hercegi koronája... sőt ha még mélyebbre nyulunk, egy olyan drágaságot találunk benne, amelyről nem is gondolnánk, hogy itt fogunk rája akadni. Az aranygyapjas rend láncá akad a kezünkbe!... Mert a Bruges kincses ládája őrzi az aranygyapju eredetét és titkát

is. Burgundi rendjel ez s a kathedrál korusában még ott vannak az első lovagok stalumai és ékes címerei, — csupa büszke régi francia név!... Burgundi rendjel ez és Maximilián császár — tu felix Austria nube! — csak a Merész Károly leányának a révén szerezte meg az osztrák háznak. De kótorkunk tovább a régiségek közt. Ott a láda fenekén toljuk félre a kathedrális tornyát és góth íveit. Alattuk rejtőzik a Bruges legfejedelmibb ereklyéje. Mesés fényű arany bronz szarkofágon talpig páncélban fekszik ott maga a tragikus burgundi hereceg, Charles de Témeraire. Fegyverzete csudásan pompázatos; teste felét az anyja Bourbon-liliomai ékesítik, nyaka körül az aranygyapju, oldalán a hercegi pallos, lábánál pedig fortélyos nagy sisakja s dacos jelmondata: „Megkezdtem, most hát hadd sikerüljön!” Leomló, de merev nyesett fürtein a burgundi herecegek bíborfővege pihen, melynek szélealja koronamód hermelin háromszögecskében van felhajtva. Köröskörül művészi szalagokkal egybevettten, zománcos vázákban ragyognak tartományainak és városainak címerei. Ott van osztrák főhercegi címere is... A szarkofág

kálataira előleg megszavazása tárgyában. — 970 kor. jóváhagyatik.

Zenta város határozata dr. Lovászy Andor városi ügyész tiszteletdíja tárgyában. — Magyarkanizsa községnek a községi réti szivattyutelepnél alkalmazott gépkezelő teendőit körvonalozó szabályrendelete. — Bácskeresztur község határozata a községi kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — Zenta város határozata a kiselejtezt 8 drb bika eladása tárgyában. — Magyarkanizsa község határozata László Pál tartási költségeinek utalványozása tárgyában. — Ugyanannak határozata Faragó István János segélyezése tárgyában. — Katymár község határozata a körállatorvos gyógykezelési díjaira nézve kötött egyezség tárgyában. — Jóváhagyattak.

Csurog község határozata a hetiállatvásár áthelyezése tárgyában. — Megsemmisítetik.

Ujverbász község határozata a gypmesteri szabályrendelet tárgyában. — Feloldatik.

A vármegyei árvaszék előterjesztése a Gortva József elleni ügyben felmerült 122 korona 76 fillér költségnek a tartalékalapból leendő fedezése iránt. — A tartalékalapból fedeztetik.

Ugyanannak előterjesztése a Herbszt Vincéné elleni ügyben felmerült 50 korona 40 fillér költségnek a tartalékalapból leendő fedezése iránt. — A tartalékalapból fedeztetik.

Ugyanannak előterjesztése Bársony Mihály követelésének a tartalékalapból leendő fedezése tárgyában. — Visszatulványoztatik.

Ugyanannak előterjesztésére Gara község árvalári hiányainak fedezésére a tartalékalapból kifizetett 15834 korona 42 fillér után járó kamatoknak pótlólagos kiutalványozása tárgyában. — Kiutalványoztatik.

A „Mensa Academica“ kérelme anyagi segélyezés iránt. — 100 kor. megszavaztatik.

A „Magyarországi Kárpátgyűlés“ kérelme tagjai közé való belépés iránt. — A kérelemnek hely nem adatik.

Gferer Schoch és Grossmann vállalat kérvénye a halas-báesalmás-rigyicai h. é. vasutra megszavazott vármegyei hozzájárulás fejében kikötött vasuti törzsrészvények tárgyában. — A zárszámadás beterjesztésére felhívatik.

A bezdáni szigetet ármentesítő és belvizlecsapoló társulat kérvénye a zombor-bezdáni törvényhatósági közut 22'8—23'6 km. szakaszának a társulat védgátjával leendő egyesítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ózv. Resz Lőrincné kérvénye elhalt utkaparó férje után állandó ellátás megállapítása iránt. — 160 kor. megszavaztatik.

oldalain bronz reliefben domborodik ki büszke genealogiája... De hisz mindez mellékes. Az Ur dacos, kérlelhetetlen area uralkodik itt az emléken! Arról nem tudja az ember levenni a szemét... Olyan tragikusan vitéz és komor az, mint ahogy elképzelhetjük azt a hőst, akiben a lovagi világ elesett az ujkor ravasz és józanabb politikájával: XI. Lajossal szemben. Szinte nem is egyéni arc ez már, hanem talpig vasas, lovagi megtestesülése a Fátumnak, — az egyetemes földi mulandóság szomorú gondolatának... Mellette egy teljesen hasonlóan pompás szarkofágon fekszik a leánya, Maximilián császár huszonöt éves korában elhalt hitvese. Egy brokát ruhás, naiv arcu gyermekasszony, — egy szeliden merev flamand prinsesz, ki akár Memlingnek lehetett volna a modellje valami ábrándos szenthez... Ahogy ott a fejedelmi párnán fekszik, szerényen pihenteti aranyarus lábait a gothikus hagyományok kutyáján. Kezeit pedig ájtatos félénkséggel emeli imára, — azokat a finom és gyöngye női kezeket, melyek örökre kiadták a habsburgi Jázonnak a burgundi aranygyapjút...

(Folyt. köv.)

Csantavér község kérvénye a vasuti állomáshoz vezető közutnak műtűttá leendő kiépítése iránt. — Elfogadtatik.

Ferenc-esatorna részvénytársaság kérvénye a terhére 1904. évben kirótt 222 kor. 07 fillér utadónak elengedése iránt. — Leiratik.

Gróf Teleky József kérvénye a tervezett dunapataj-bajai h. é. vasut segélyezése tárgyában. — A kereskedelmi miniszterhez felterjesztetik.

Csonoplya, Martonos 1900., Sajkásgyörgye, Bácsóváros, Nemesmilitics, Sajkáslak 1901., Urszentiván, Regöce, Ujsóvő, Tataháza, Tündéres, Omoravica 1902. és Dernye 1903. évi közpénztári számadásai. — Részben felmentetnek, részben marasztaltatnak.

Vaskut község 1905. évi költségvetési előirányzata. — Jóváhagyatik.

Ada község 1903. évi községi közuti számadása. — Jóváhagyatik.

Mozsor község 1902. évi képzés és nevelési alap számadása. — Jóváhagyatik.

Nemesmilitics község által kezelt Nagy Lajos ösztöndíjalap 1894—1903. évi számadása. — Jóváhagyatik és felterjesztetik.

Martonos község 1904. évi pótköltségvetési előirányzata. — Jóváhagyatik.

Sajkásgyörgye 1902. és 1903. évi képzés és nevelési alap számadása. — Felmentés kiadatik.

Ada község 1902. évi községi közuti számadása. — Felmentés kiadatik.

Katymár község 1905. évi költségvetési előirányzata. — Jóváhagyatik.

Turja község 1903. évi közpénztári számadása. — Jóváhagyatik.

Obecse 1905. évi községi közuti költségvetése. — Jóváhagyatik.

Palánka község gyámpénztárának 1903. évi számadása. — Felmentés kiadatik.

Zenta város gyámpénztárának 1903. évi számadása. — Felmentés kiadatik.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXVIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H i r e k.

Bakota Ferenc kitüntetése.

Ő császári és apostoli királyi felsége Bakota Ferenc magyarkanizsai rendőrvetetőnek a közbiztonság érdekében kifejtett sikerdus működéseért és buzgó szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

Tiszteletbeli kinevezések. Latinovits Pál főispán Matkovics Béla volt apatini főszolgabíró és Rumbach Lajos hódásági szolgabíró tiszteletbeli főszolgabírákká, dr. Spitzer István kerényi volt tiszteletbeli járásorvost és Orth Mihály pincédi községi orvost tb. főorvosokká nevezte ki.

Helyettesítés. Dr. Szabovlyevits Dusánnak központi főszolgabíróvá történt megválasztása következtében megüresedett árvaszéki ülnöki állásra Latinovits Pál főispán dr. Ritter Gyula zentai szolgabíró helyettesítette.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Balogh István pozsonyi számgyakornokot a zombori pénzügyigazgatóságához számtisztté, Ruzicsék Gyula csornai adóhivatali gyakornokot a hódásági adóhivatalhoz adótisztté nevezte ki.

Helyettesítés. Dr. Ritter Gyula szolgabírónak árvaszéki ülnökké történt helyettesítése következtében ideiglenesen megüresedett szolgabírói állásra Latinovits Pál főispán Sigmund János tb. aljegyzőt helyettesítette.

Áthelyezés. Geyer János esendőrfőhadnagy Pozsonyból Ujvidékre szakaszparancsnoknak helyeztetett át.

Helyettesítés. Az üresedésben levő vármegyei II. alügyészi állásra Latinovits Pál főispán dr. Poór Béla köz- és váltó-ügyvéd zombori lakost helyettesítette.

Hangverseny a Szabad Liceumban.

Amint már a keddi számunkban jeleztük, a Tripolszkyne Konyovits Ivánka

urnő, Jovánovits Matild urleány, Németh Arthur és Csavojác János ur hangversenye most vasárnap délután 6 órakor fog a városháza

disztermében megtartatni. A hangverseny két számból áll. Az első szám: Schütt Ede (op.

44.) Suite-je. 3 részből áll, u. m.: I. Allegro risoluto, II. Canzonetta con Variazioni, III.

Rondeau á la russe. E gyönyörű, melodikus compoziciót zongorán Jovánovits Matild

urleány és hegedűn Csavojác János fogják játszani. A második szám a halhatatlan, az

örökké üde, mindenkorokra utolérhetlenül bájos és érzésteljes Mozart zenekölteménye:

Zongoranégyes G-moll és 3 részből áll, u. m.: I. Allegro, II. Andante és III. Rondeau.

Ezt a klasszikus szép művet hegedűn (I. hegedű) Tripolszkyne Konyovits Ivánka ur-

asszony; zongorán Jovánovits Matild urleány; esellőn Németh Arthur ur és hegedűn (II.

hegedű) Csavojác János ur fogják előadni. Ritka és nemes élvezet vár a hallgatóságra!

A közreműködők nagy örömmel készülnek e szép művek előadására, a zeneművészet szer-

etete lelkesítette őket vállalkozásukban, a melyet diadalra fog vezetni kitűnő tudásuk. Itt

megemlítjük még azt is, hogy a Liceumi-előadások tavaszi ciklusának ez lesz az utolsó

hangversenye. Az egyesület helyesen tette, hogy zenei előadásainak tavaszi sorozatát

kizárólag zombori művészekkel fejezi be, mert különös öröme szolgálhat minden érdeklő-

dőnek, hogy a zenei sorozat végén hallhatják a mieinket is! Az előadás ingyenes és min-

denkének szól, jegyek nem adatnak ki.

Eljegyzés. Ikrényi s kálnai Körmeny Imre kir. folyammmérnök, földbirtokos, Bács-

Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságá-

nak virilis tagja eljegyezte csantavéri Törley József budafoki pezsgőbörgyáros s neje szé-

kácsi Saczellary Irén gyámleányát, Törley Ilonkát.

Szinigazgatói engedély. A belügyminisztertől magyar színelőadásra 1906. évi virágvasárnapig előadási engedélyt nyert

Polgár Károly a délmagyarországi színikerület kötelekébe tartozó helyeken és pedig: Her-

kulesfürdőn, továbbá Zenta, Lúgos, Nagybeeskerek, Zombor, Nagykikinda, Módos és

Nagyszentmiklós városokban.

Eljegyzés. Vogel Henrik, a belgrádi Fleischer és Mayer nagykereskedő cég ujvi-

déki disponense, eljegyezte Kronstein Szerén kisasszonyt Zomborból.

Uránia. Hétfőn d. u. ifjusági előadásban Dalmácia természeti szépségeivel,

népszokásaival és történeti multjával ismer-

tettek meg bennünket. Ennek az előadásnak három körülmény adott különös érdekességet;

az egyik az, hogy a darab szerzője dr. Havas Rezső Dalmácia visszaesatolásának a magyar

szent koronához egyik fő- és talán legbuzgóbb apostola; a másik pedig az, hogy a zomboriak rég ismert kedves tájakat láttak elvonulni ma-

guk előtt az ördögök kis masina varázslatos ve-

títésében; a harmadik pedig az, hogy a képek egyrészt városunk tb. főorvosa, dr. Simonovits Radivoj vette fel. — Este Csudáky Bertalannak ügyesen megírt műve: „A fehér cár birodalma” került színre. A kik kétkedve fogadták a cím alá írt magyarázatot az orosz Rivieráról, azok most meggyőződhetnek, hogy Oroszországnak ez az édene mindenképp megérdemli azt a kitüntető elnevezést. Szébbnél-szebb vidékek, subtropikus növényzetben pompázó rónák, vadregényes hegyi tájak, égbe nyúló, örök hó fedte, jégmezőkkel borított hegyóriások, kietlen pusztaságok, nyomorúságos falvak és modern városok meg virágzó fürdőtelepek tarka egymásutánban váltakoztak a nagyszámu közönség igazi gyönyörűségére. Némi boszúságot csak az keltett, hogy a mozgó képek ezuttal is nemcsak homályosak, hanem többnyire egyenesen élvezhetetlenek voltak. Ez előadások bejeztével bizonyára mindnyájunkban megérlelődött az a meggyőződés, hogy az Uránia tudományos színvételű előadásai a szórakoztató, élvezetes s mégis komoly tanításnak leghatékonyabb eszközei közé számíthatók.

Alapszabályjövahagyás. A m. kir. belügyminiszter a „Cserevenkai önkéntes tűzoltó-egyesület” alapszabályait jövahagyta, minekfolytán ezen egyesület folyó hó 28-án végleg megalakult 53 működő és több száz pártoló taggal.

Tombola-estély. A „Bezdnai Magyar Asztaltársaság” folyó évi április hó 1-én (szombaton) este 8 órakor saját helyiségében (Perr-féle vendéglőben) tombola-estélyt rendez.

Burgonya vetőmag kedvezményes árban való szállítása. A földművelésügyi miniszter úgy a burgonya vetőmag, mint az élelmezési célra szolgáló burgonya előrelátható nagy hiánya miatt biztosított készletéből Latinovits Pál főispán közbenjárására a már jelzettek kivül még a következőknek szállított 5 korona 50 fillér kedvezményes árban burgonya vetőmagot és élelmezésre szolgáló burgonyát. A 24. és 25. számunkban hozott mennyiség 848,900 kgr., ehhez Palánka község előjárósága címére 48000, Obecse 10000, Katymár 20000, Szilbás 14000, Overbász 20000, Ada 50000, Bácsalmás 20000, Bácsgyulafalva 10000, Bulkeszi 10000, Bajmok 50000, Zsablya 20000, Csurog 30000, Bácsföldvár 30000, Péterréve község 30000, Zenta város 60000, Lang János és társai bulkeszi lakosok 10000, zsablyai tejszövetkezett 8000 kgr.

Megdézsmált hagyaték. Pál Ferenc nyugalmazott bajai vasúti pénztárnok 1902. évi június hó 22-én halt el mint agglegény. Hosszu ideig betegeskedett és betegsége alatt a Mutich házaspár gondozta. Alig hogy a beteg örök álmra hunyta le szeméit, Mutichék minden ingóságát összeszedtek és biztos helyre tették. A dolog talán soha sem tudódott volna ki, ha Mutich Simon össze nem különbözik Molnár Józseffel, aki a megboldogultat 16 évig hűen szolgálta. Molnár boszut forralva veje ellen, feljelentette őket a törvényszéknél s egyben előadta, hogy Mutichék Pál hagyatékából 1400 forint készpénzt, nagy mennyiségű ékszert, ágyneműt és szőnyeget tüntettek el. Molnár feljelentése folytán Mutichék ellen megindították a büntető eljárást, amely folyó évi március hó 28-án a szabadkai kir. törvényszék előtt folyt le. — A vádlottak erősen tagadták a rájuk rótt bűncselekményt, de alig ha sikerül nekik kimászni a hinárból, mert Molnár mint koronatanu és a többi kihallgatott tanuk mind ellenük vallottak. Ítélethozatalra azonban nem került a sor, mivel még szükségessé vált Bodrogi bajai kir. közjegyző kihallgatása, a ki a hagyatéki leltárt teljesen ismeri. Ennek folytán a törvényszék az ítélethozatalt elhalasztotta.

Az elhagyott férj boszuja. Bács község lakóit kínos izgatottságban tartja az a véres szerelmi dráma, mely a mult héten lejátszódott. Az áldozat egy Márton András nevezetű 56 éves parasztember, akít veje, Tyotyisán Pál 29 éves gazdálkodó meggyilkolt az utcán. A gyilkosság oka az volt, hogy a durva természetű Tyotyisánt felesége hónapokkal ezelőtt elhagyta és nem akart visszatérni hozzá. A magára maradt férj

emiatt keserű szemrehányással illette apósát, Márton Andrást és őt a falu utcáján megtámadva, felszólította, hogy az asszonyt küldje haza, mert különben gyilkolni fog. Márton András a leánya pártjára kelt és mindenért a vejét hibáztatta, aki verekedő és kiállhatatlan modora miatt teljesen elidegenítette magától a feleségét. Tyotyisánt ez az igazmondás oly dühbe hozta, hogy apósára kést ragadott és azzal 3 ízben megsebesítette. Az áldozat sebesülései oly veszélyesek voltak, hogy rövid háromnegyed óra alatt kiszenvedett. A gyilkos önként jelentkezett az ügyészségnél, ahol letartóztatták.

A tüzes esztendő. Hogy az elmúlt 1904. év abnormálisan száraz voltával kapcsolatosan valóban tüzes esztendő is volt, azt igen meggyőzően tanúsítja az országos statisztikai hivatal kimutatása. E szerint Magyarország területén az elmúlt évben 19,998 tüzeset fordult elő, mely 58 millió és 214,000 korona kárt okozott, míg 1903-ban a tüzékek összege csak 37 millió koronát tett ki. Magában Budapesten, ahol 1885-től évenként 350—500 közt ingadozott az előfordult tüzek száma s mint legmagasabb az 1902-ben elért 504 eset szerepelt, tavaly 696-ra szökött fel e szám. Ebben az elmúlt esztendőben Baján és környékén is dult a veszedelem. Baján és Béregen voltak nagyobb tüzek. Baján egyszer hat ház, az utána következő napokban egyszerre három ház, majd újra egy-két ház égett le. Béregen egy nap és egy éjszaka összesen 170 ház égett porig.

Vigságból búbanatba. Valentik János budapesti bérkocsis a közelmúltban néhány száz forintnyi örökséghez jutott és elhatározta, hogy átrándul Szabadkára s ott a fia társaságában egy jó napot fog csinálni. Az elhatározást csakhamar a tett követte. Valentik 700 koronát magához véve, le is utazott Szabadkára. Miközben a várost szemlélgette, találkozott Vörös Erzsébet és Juhász Rozália jankováci eselédleányokkal, akikkel csakhamar összebarátkozott és hívásukra elment Probojesevits Miklósné koresmájába. Nagy örömmel fogadták az ismeretlen vendéget, aki nem is volt fukar; amit csak kívántak a szép szírenek, minden teljesítve volt. Csakhamar el is ázott a nemesszívű lovag; mire lefekették. De milyen keserű volt az ébredés reggelre, amikor meggyőződött arról, hogy a duzzadt tárcája szörnyen lepadt, mert a multság nem kevesebb mint 240 koronájába került. Valentik nem volt hajlandó elfogadni a koresmárosné azon érveit, hogy a multság csakugyan annyiba került, hanem fogta magát és feljelentette a dolgot a rendőrségnek. A nyomozás csakhamar ki is derítette, hogy kik apasztották meg Valentik duzzadt tárcáját. Vörös Erzsébet az álmódzó Valentiktől 140 koronát, a koresmárosné fia pedig 100 koronát vett magához; a bűnös uton szerzett pénzt azután felosztották a szereplő személyek között. A fosztogató szövetkezet tagjai nem is tagadták a történeteket és így a pénznek nagy része meg is került.

Amitől a rendőr megijed. Az egyik szomszéd városban a rendőr ép akkor csipett nyakon egy betörőt, amikor az a pénzesfiókot nézegette, van-e a fenékén valami. Persze, véget vetett azonnal a kíváncsiságnak s nyomban megmotozta a tolvajt. Kifordította összes zsebeit, de biz azokban fiagarast sem talált. Benyult aztán a belső kabátzsebébe is — de rémülten kapta vissza a kezét. Valami furesa, hideg és puha jószágot érzett a belső zsebben. A rendőr nem tudta, mi lehet az, nem is mert másodsor belenyulni, hanem a tolvajjal huzatta ki a puha nyúlós portékát. Az ki is huzott a zsebéből egy nagy darab meztelen — írósvajjat. Azt is tolvajolta valahol. Az volt, amitől a rendőr úgy megijedt.

Leugrott a robogó vonatról. Izgalmas látványban volt részük folyó hó 27-én a Baja felől érkező személyvonat utasainak. Mácskovics Kálmánné Kolarevits Anna kelebíai lakosnő a Horváth-tanyákon levő feltételes megállóhelyen akart kiszállni, de elmulasztotta a vonatvezetőt erről értesíteni. Mikor látta, hogy az állomáson a vonat nem áll

meg, kinyitotta a kocsí ajtaját és egyéves leányát ölébe kapva, leugrott a vonatról. A vonat kerekei elkapták a türelmetlen utasnő ballábát és a lábfejet teljesen elmetstették. A kisleánynak szerencsére komolyabb baja nem esett. A szerencsétlenül járt asszonyt beszállították a szabadkai közkörházba.

A bőrönd tolvaj örült. Lapunk legutóbbi számában már hirt adtuk arról, hogy Fitz Lajos szabadkai születésű pincért a szegedi rendőrség letartóztatta. A letartóztatott ugyanis azzal volt vádolva, hogy Valbi Lajos sziváci földbirtokosnak a kizitáskáját lopta el. Lapunkat újabban még a következőkről értesítik: Fitz Lajos a kihallgatás alkalmával oly zavaros feleleteket adott, hogy a rendőrség azt hitte róla, hogy az örültséget akarja szimulálni s a nála levő tárgyakat valahol lopta. A nyomozás során bebizonyult, hogy Fitz Lajos csakugyan elmebajos. Testvére több ízben gyógykezelte a meghibbant elméjű embert. Az aradi rendőrség, ahol Fitz Lajost szintén jól ismerik, azt táviratozta, hogy a nála levő ékszerek az ő tulajdonai. Fitz Lajosé a 300 koronás zálogcédula is, melyet több ízben meghosszabbított. A szerencsétlen ember ügyében tovább folyik a vizsgálat.

Ingyenutazás áldozata. Megrendítő esemény történt a napokban a Szabadkáról Bajára haladó személyvonaton. Egy kopottas külsejű mesterlegény szállt fel Bikity állomáson a vonatra. A szerencsétlen ember, akiről később kiderült, hogy bajai származású peklegény, jegy nélkül szállt fel a vonatra, mert nem volt pénze a hazautazáshoz. Alig haladt a vonat egy kilométernyire, megijedt a gondolattól, hogy a kalauz rajtaéri az ingyenutazáson és gyors elhatározással leugrott a vonatról. Az ugrás végzetes volt, mert fejével a sorompózáró sodronyra esett, amely a vonat alá dobta vissza. A kerek elvágta a kezét és több helyen súlyosan összezuzták. A vonat tovább robotott és az ingyenutazás áldozatát a vasúti orvos találta meg később, eszméletlen állapotban. Beszállították a bajai kórházba, ahol ápolás alá vették, de életehez nincs remény.

Ajánlkozás. Gyakornoknőnek, könyvelőnőnek ajánlkozik kereskedelmileg képzett szerény igényű fiatal leány, esetleg üzleti könyvek rendezését is elvállalja. Cím a kiadóhivatalban.

A „Vasárnapi Ujság” március 25-iki száma 28 képpel jelent meg; több képet közöl a budai királyi palotáról Hary Gyula rajza s legújabb fölvételek után, köztük Mátyás király kútjáról, Strobl Alajos szoborművéről. Szépirodalmi közleményei: Zmaj Jovánovics János szerb költő négy szép költeménye Szász István fordításában, Pekár Gyula elbeszélése: „Csokonai völgyégy” és a „Regénytár” mellékleten Beniczkyne Bajza Lenke eredeti és San Giusto olaszból fordított regénye. Képekkel illusztrált közlemények: „A tavasz kezdete” (a főváros utcáiról fölvert fényképekkel); „Egy japán államférfi följegyzései a japán császárról” (a japán császári család csoportképével); Gusztáv Adolf svéd trónörökös és menyasszonya; Ellen Key (a híres svéd írónő arcképe); „Az orosz-japán háborúból”; „A március 19-iki budapesti Kossuth-gyászünnepe”; „Meszlényi Gyula szatmári püspök temetése”; a szász királynak s elvált nejeének, Montignoso grófnőnek legújabb arcképei; a Kopenhágában megnyílt magyar bolt képe. Végül a rendes heti rovatok is. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negydedéve négy korona, a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felévre 2 korona 40 fillér.

Tenyész szarvasmarha. Széll Kálmán urnak Rátót-Héraházi tisztavérű szimentháli törzstenyészete kétségtelenül az egész országban a legelső helyet foglalja el. A tenyészbírák eladási ára 800—2000 korona

között váltakozik. Ugy ezek, mint a tehének és üszök tuberkulin fecskendezésre nem reagálnak. Uradalmak, községek és tejszövetkezeteknek szükségleteik fedezésére melegen ajánlhatjuk.

Adományok a béregi tűzkárosultaknak.

A béregi tűzkárosultak részére a vármegye alispánja által megindított gyűjtés, hála a megyei közönség áldozatkészségének, igen szép eredményt tüntet fel, amennyiben közvetlenül a községnek megküldött jelentékenyebb adományokon felül az alispáni hivatalhoz a következő adományok folytak be:

a) Községek gyűjtése: Gádor 228 kor., Ujverbász 45 kor. 80 fil., Dávod 83 kor. 80 fil., Mélykut 61 kor. 03 fil., Regöce 140 kor. 80 fil., Kisszállás 16 kor. 10 fil., Bácsalmás 188 kor. 88 fil., Boróe 63 kor. 18 fil., Hódság 165 kor., Martonos 14 kor. 50 fil., Kiskér 28 kor. 38 fil., Vajszka 12 kor. 28 fil., Parrag 29 kor. 30 fil., Nagybaracska 71 kor. 94 fil., Bácskeresztur 122 kor. 44 fil., Szentfülöp 32 kor. 40 fil., Cservenka 167 kor. 70 fil., Magyarkanizsa 107 kor. 70 fil., Paripás 70 kor., Bácsujlak 32 kor. 20 fil., Apatin 78 kor. 44 fil., Szilágyi telep 40 kor. 90 fil., Örszállás 4 kor., Ada 59 kor. 40 fil., Bulkeszi 3 kor. 10 fil., Bácskertés 60 kor. 78 fil., Felsőkabol 34 kor. 40 fil., Gombos 20 kor., Kerény 108 kor. 20 fil., Szenttamás 2 kor. 70 fil., Kishegyész 41 kor., Rém 20 kor. 50 fil., Titel 10 kor. 60 fil., Mátételke 16 kor. 66 fil., Temerin 37 kor. 48 fil., Dumagálos 39 kor. 20 fil., Bácsordas 44 kor. 74 fil., Csávoly 100 kor., Küllöd 271 kor. 38 fil., Alsókabol 13 kor. 20 fil., Káty 13 kor. 40 fil., Szépliget 33 kor., Madaras 154 kor. 98 fil., Ujszivác 53 kor. 54 fil., Bácsőváros 2 kor., Zsablya 17 kor., Tündéres 17 kor. 40 fil., Ómoravica 147 kor. 14 fil., Doroszló 64 kor. 12 fil., Felsőszentiván 41 kor. 48 fil., Kucora 20 kor., Bezdán 47 kor. 80 fil., Óverbász 46 kor. 80 fil., Hecsegszántó 141 kor. 52 fil., Gara 101 kor. 78 fil., Dunabökény 2 kor., Boldogasszonyfalva 10 kor. 50 fil., Szilbács 66 kor. 44 fil., Sztapár 17 kor. 28 fil., Bácsborsód 75 kor. 74 fil., Bácsfeketehegy 57 kor. 60 fil., Bajsa 21 kor. 58 fil., Dumagárdony 12 kor., Sándor 25 kor. 02 fil., Tataháza 10 kor. 30 fil., Ófutak 23 kor. 49 fil., Péterréve 55 kor., Sajkásgyörgye 40 kor. 96 fil., Palona 63 kor. 80 fil., Bácsujfalu 18 kor. 44 fil., Csátalja 94 kor. 60 fil., Piros 2 kor., Palánka 6 kor. 20 fil., Urszentiván 10 kor., Vepröd 25 kor., Militics 75 kor., Ujfutak 16 kor. 20 fil., Bajmok 93 kor., Nemesmilitics 88 kor. 52 fil., Mohol 35 kor. 20 fil., Sajkásszentiván 56 kor., Ujpalánka 2 kor. 10 fil., Ósöv 22 kor. 90 fil., Vaskut 117 kor., Zenta város 63 kor. 77 fil., Katymár 5 kor. 80 fil., Bátmonostor 97 kor. 44 fil., Kumbaja 11 kor. 66 fil., Petrőc 43 kor. 92 fil., Topolya 16 kor. 66 fil., Monostorszeg 55 kor. 34 fil., Kula 16 kor. 40 fil., Mozsor 16 kor. 52 fil., Torzsa 2 kor. 50 fil., Óbecse 40 kor. 20 fil. — Összesen 5204 korona 06 fillér.

b) Községek mint erkölcsi testületek adományai: Pacsér 50 kor., Monostorszeg 10 kor., Pincéd 100 kor., Ókér 5 kor., Apatin 10 kor., Örszállás 20 kor., Bulkeszi 50 kor., Felsőkabol 20 kor., Gombos 20 kor., Kerény 10 kor., Titel 10 kor., Ópalánka 10 kor., Gádor 12 kor., Temerin 20 kor., Dumagálos 5 kor., Bácsordas 10 kor., Alsókabol 5 kor., Káty 5 kor., Szond 20 kor., Szépliget 40 kor., Begecs 10 kor., Kölpény 6 kor., Do-

roszló 40 kor., Felsőszentiván 10 kor., Kucora 20 kor., Szeghegy 20 kor., Hecsegszántó 100 kor., Dunabökény 20 kor., Boldogasszonyfalva 50 kor., Szilbács 20 kor., Nagybaracska 150 kor., Sztapár 20 kor., Bácsborsód 10 kor., Bajsa 10 kor., Sándor 10 kor., Ófutak 10 kor., Péterréve 20 kor., Bácsujfalu 10 kor., Piros 10 kor., Vepröd 25 kor., Bajmok 100 kor., Csantavér 30 kor., Ujsöv 10 kor., Nemesmilitics 10 korona, Jármos 3 kor., Kiszács 35 kor., Ósöv 10 kor., Bácsszentiván 100 kor., Katymár 50 kor., Kumbaja 30 kor., Bács 200 kor., Wekerlefalva 10 kor., Szilberek 50 kor., Topolya 10 kor., Kula 20 kor., Bácsbokod 20 kor., Csonoplya 20 kor. — Összesen 1711 korona.

c) Főszolgabírói hivatalok gyűjtései: titeli 12 kor. 60 fil., hódsági 7 kor. 90 fil., bacsalmási 9 kor. 40 fil., apatini 13 kor. 60 fil., palánkai 8 kor. és zombori 3 kor. — Összesen 54 korona 50 fillér.

Összesítés: a) összeg 5204 K 06 fil.
b) összeg 1711 K — fil.
c) összeg 54 K 50 fil.
Főösszeg 6969 K 56 fil.

Közgazdaság.

Tavaszi fagy-károk a gyümölcsösben.

Ami számos tényezők között, amelyekkel az okszerű gyümölestermelő gazdának számolnia kell, nem utolsó helyen áll az a kérdés, hogy milyen módon védelmezhetők meg tavaszkor, fésző bimbókkal vagy virágokkal megrakott gyümölcsfák a késői fagyok ellen?

Amint vannak rovar, növény vagy egyéb ellenségei a gyümölcsfáknak, azonképen a rendellenes időjárás is lehet igen sokszor okozója annak, hogy a remélt termés részben vagy egészben elpusztuljon. Néha jégeső, szélvihar tehet jelentékenyebb kárt, de igen sokszor a késői tavaszi fagyok azok, amelyek egész évi reménységét pusztítják el a gazdának, amiért is kívánatos, szükséges, hogy eme pusztító elem ellen is — amennyire lehet — fogatosítottassék a védelmi eljárás.

Arról, hogy szabadban nagyobb mennyiségű, erősebb, idősebb, nagy koronájú gyümölcsfákat t e l j e s e n meg lehessen védeni a fagykár ellen, szó sincs, sem teljesen biztos eljárási mód nincs még ez idő szerint arra, hogy teljesen megvédhetők lehessenek, sem pedig biztos kiindulási pont nincs arra, hogy az időjárás szélsőjei kiszámíthatók lehetnének, csak megközelítőleg tehet valamit a gazda olyat, amely részben védelmül szolgálhat a fagy ellen. Az ily védekezési eljárásnak ez idő szerint több módja van.

A nagy koronájú, magas törzsű gyümölcsfákat a késői fagyok ellen, a mennyiben a körülmények megengedik, csak füstöléssel lehet megvédeni oly módon, hogy a gyümölcsösnek azon részén, a honnan a légáramlása észlelhető, rőzsét, szalmát stb. halmozzunk össze s a beállott hideg időben meggyújtjuk, a terjedő füst némileg védelmül szolgálhat a fáknak.

Figyelmet érdemlő kísérletek tételnek arra nézve is, hogy vajjon vízpárolgatás által mennyire védhetők meg a fák; alapul véve azt a körülményt, hogy folyók, vizek mentén kevesebbet szenvednek a fák a késői fagyoktól.

Akkor, amikor gyümölcsösöt telepít a gazda, figyelembe kell venni mindig a talaj minemiségét, fekvését s a helyi időjárás

viszonyokat is s a szerint válogatja meg a válfajtákat, hogy melyik, milyen időben kezd virágzni.

A mélyebb, szélmentes helyen hamarabb tehet kárt a dér, mint a magas fekvésű helyen; a lazább, könnyebb talajon hamarabb virágznak a fák, mint kötött, hideg talajban. Egyik régi praktikus eljárása a kertészeknek az is, hogy könnyebb talajoknál a gyümölcsfa alját szalmával, pelyvával szórják be, hogy ép a talaj gyors felmelegedése hátráltassék.

Megjegyeztetik azonban, hogy csak tavaszkor szabad a fent jelzett anyagok valamelyikét a fa alá szórni, mert ha ez őszkor történik, akkor — az anyag korhadása folytán — csak siettetni a talaj felmelegedését.

Kisebb alakfákat csak betakarással lehet megvédeni a megfagyástól, de a takaró nyeregnek oly könnyűnek kell lenni, hogy a bimbókat le ne törje.

Ezek volnának rövidesen azok a módok, amelyekkel némileg védelmezhetők a gyümölcsfák a tavaszi fagykárok ellen; hogy a közel jövőben ezeknél jobb módok is lesznek, nincs kizárva, mert sok irányban történnek kísérletek már is számottevő eredménnyel.

Csérer Gyula.

Különlélek.

A leánykérés Tibetben. A tibeti harcos, amikor nősülni vágyik, meglesi annak a leánynak az apját, aki megtetszett neki és megteszi ajánlatát. Az apa jól meghányja-veti a dolgot, mert a kikoszarás Tibetben hozsantsantartó és véres harcokat szokott földézni. Az apa ezután felkeresi a papokat, elmondja, hogy milyen ajánlatot kapott a lányára nézve és nagy pénzbeli ajándékok kíséretében felkéri őket, tudják meg az istenektől, hogy erről a házasságról mint vélekednek. A szerelmes ifju, ha érti a módját, szintén felkeresi a lámákat és ő is pénzt ad nekik, nehogy az istenek róla valami bolondot mondjanak. Amikor ez megtörtént, az udvarló egy hónapig mindenféle csemegét és egyéb ajándékokat hord kiválasztottja házához és ügyel rá, hogy valami vetélytárs a nyeregből ki ne üsse. Amikor ez az idő letelik, a leány apja nagy ünnepélyre hívja meg a völgenyit, amelyen megtartják az eljegyzést olyanformán, hogy az összes jelenlevők ereiből könnyű karcolás segélyével kevés vért csapolnak le és azt összekeverik. E jelképes testvériesülés után kivézetik a leányt, bekenik zsirral, bemázolják tarka festékekkel, ráadják minden ékszerét és kötelet kötnek a nyakára, jeléül annak, hogy szolgaságra és alázatosságra lesz kárhoytatva. Azután megindul az alkudozás. Az apa körülbelül abban a modorban, mint mikor marhát adnak el vásáron, felsorolja a lány jó tulajdonságait és mindenféle előnyeit és lehetőleg nagy összeget igyekszik a völgenyből kicsikarni. Ilyen módon napokig, sőt olykor hetekig is alkudoznak, míg végre megegyeznek. A leányt persze meg se kérdik. P. N.

Nincs többé fáradtság. A fáradtságnak idáig csak egy orvosságáról tudtunk. Ez az orvosság a pihenés volt. Most egy francia akadémikus, dr. Clement egy másikat is komendál, sőt olyat, ami mindjárt elejét is veszi annak, hogy elfáradjunk. Ez a medecina nem a dologtalanság, hanem a hangyasav. Dr. Clement egy a párisi akadémiában tartott értekezésében arról a tapasztalatáról számolt be, hogy a hangyasav az izmok erejének szívósságát roppantul megedzi és képessé teszi az izmokat, hogy háromszor annyi munkát végezzenek, mint rendesen, anélkül, hogy az ember fáradtságot érezne. Dr. Clement 30—50 esőpp hangyasavat ad be naponként egy felliter szensavas nátronnal kevert vízben oly módon, hogy ebből a szervezetre semmiféle ártó hatás nem keletkeztetik. A szer hatása a harmadik napon érezhető. — P. N.

Adakozások Schweidel József szobrára.

LI.

Az L. kimutatás szerint volt	18180 K 74f.
Boeskor Árpád Segesvár	3 K—f.
Zombori iparos dalárda	10 K—f.
Schön Adolf Schweidel levelező- lapok árusíthatásáért	20 K—f.
Hegy Gyula Kolozsvár	2 K—f.
Torontálvásárhelyi ipartest. gyűjt.	10 K 60f.
Nagykőrösi takarékpénztár	5 K—f.
Bács-Bodrog vármegye adománya	2000 K—f.
Incze Gusztáv Zombor, Incze Gusztáv- távné, Incze Sárika 2—2 kor.	6 K—f.
Zombori 48-as honvedegyesület gyűjtése: Donoszlovits József 5 kor., Bácsér Ferenc, Denk Emil, Hambalek Jakab 1—1 kor.	8 K—f.
Dr. Horváth Zoltán Budapest	2 K—f.
Gubicza György és társa Zombor	2 K—f.
Kornhauser Simon Budapest, Ko- vács Ignác, Reich Ambrus 1—1 k.	3 K—f.
Styrum Mór Zombor	1 K—f.
Grün Zsigmond Bécs	1 K—f.
Dr. Balogh Sándor gyűjtése Buda- pest: ifj. Vutkovits Sándor 10 kor., dr. Pártos Simon, dr. Ko- váts 2—2 kor., Fejér Ákos, Lőrincz Géza, Luszti Nella, Hof- bauer, Jánosi, Herzfeld, Róna, Otinger, Habich, dr. G. K., Bruno Majer, Wenger, Bondy Imre, Ramler Egon, R. G., Schick La- jos, A. K., Putler Alajos, ifj. A. K., X. I., N. N., C. G. 1—1 kor.	37 K—f.
Összesen	20291 K 34f.

Zombor, 1905. március 25-én.

Steiner Lajos, pénztáros.

HIRDETÉSEK.172. szám.
1905.**Árlejtési hirdetmény.**

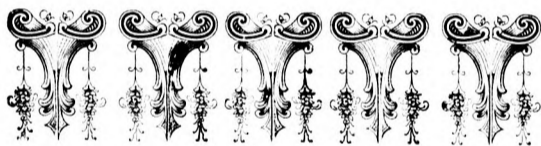
Bácsordas község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy Bácsordas községben felépítendő iskola, óvoda és pásztorlak bikaakkal építési munkálatainak biztosítására **folyó évi április hó 8-ik napján d. e. 9 órakor** Bácsordas község házában nyilvános szóbeli új árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók ezennel meghívotnak.

Kikiáltási ár a költségvetésileg megállapított 43328 kor. 49 fillér és pedig az iskoláé 16676 korona 26 fillér, az óvodáé 17229 kor. 14 fillér, és a pásztorlaké bikaakkal 9422 kor. 09 fillér. Bánatpénz a kikiáltási árnak 10%-a.

A tervek, költségvetések és árlejtési feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bácsordas, 1905. március 23-án.

2—2

Az előljáróság.**Meghívó.**

A szépligeti önszegélyző-szövetkezet **1905. évi április hó 9-én délután 1 órakor** saját helyiségében **rendkívüli közgyűlést**

tart, melyre az összes tagjai meghívotnak. Szépligeten, 1905. március 28-án.

Az igazgatóság.**Meghívó.**

A Zombori Ipari Hitel és Árucarnok Szövetkezet mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja **f. évi április hó 9-én délelőtt 10 órakor** a felső kereskedelmi iskolában tartja meg XIV. évi rendes közgyűlést, melyre az igazgatóság a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja.

Napirend:

1. A múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. A záró számadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A mérleg megállapítása.
4. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság s felügyelő bizottság kiegészítése.
6. Netáni indítványok.

Az 1904. évi mérleg és záró számadások a szövetkezet irodájában megtekinthetők.

Az igazgatóság.**ITT MEGRENDELHETŐK:**

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA**== KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE ==****Z O M B O R B A N****— A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN. —****KOZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.****== PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.**A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.****ITT MEGRENDELHETŐK:**

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDEK
ÉTLAPOK

1905

KI AKAR LENNI?

egyéves
önkéntes

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elkésett.

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója DEBRECEN.

Az intézet állami felügyelet alatt áll.

Krumpli

válogatott jó minőségben fehér és kék haju előnyös árban kapható, ugyszintén lóhere, lucerna, bükköny, kendermag és zab **Löwy I. Józsefnél Nagyváradon.**

2-2

404. szám.

1905.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye hódsági járásbeli Militics községben lemondás folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázat hirdettek.

Az állással egybekötött javadalom a községi pénztárból utólagosan havi egyenlő részletekben kifizetendő évi 480 korona készbenz, a ruházatot a megválasztandó rendőr, míg a felszerelést a község tartozik beszerezni.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy az érvényben levő rendőrségi szabályrendeletben előirt kellekkel igazolt kérvényeiket **1905. évi április hó 15-éig** eme előjárásnál annál is inkább nyujtsák be, mert későbbben beérkezendő kérvény figyelembe vételni nem fog.

Megjegyeztetik, hogy kiszolgált csendőrök előnyben fognak részesülni. Militicsen, 1905. március 20-án.

Bene István, **Ditjő József,**
jegyző. 3-3 bíró.

➔ Két alig használt

Meidinger-kályha

➔ központi (Central) fűtésre való

➔ eladó.

➔ Bővebbet

➔ özv. Knézy Józsefnél Zombor

Barát-utca. 3-3

Uj osztálysorsjegy főelárusítás Zomborban.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazgatósága alulirott cégnek a XVI. sorsjátéktól kezdve

az osztálysorsjegyek főelárusítását engedélyezte.

Reméljük és hisszük, hogy Zombor város közönségétől eddig oly esőkönnyösen távol maradt főnyereményt nekünk lesz módunkban kifizetni.

Vásároljunk tehát osztálysorsjegyet a XVI. sorsjáték első osztályához (huzás május 25. és 26-án) 14-2

Herczog Testvérek bankcégnél,

ki minden vevője részére egy szerencseszámot tartogat.

➔ **Egy egész 12 kor., egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolcad 1-50 kor.**

A XV. sorsjáték 6-ik osztályához (huzás március 28-tól április 25-ig).
Egy egész sorsjegy 160 kor., $\frac{1}{2}$ 80 kor., $\frac{1}{4}$ 40 kor., $\frac{1}{8}$ 20 kor.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy üzletemben elegáns

kész férfi és gyermekruhák

kaphatók a következő áron:

Kamgarn férfióltöny (divatkelme)	frt 12 — 18
Scheviot férfióltöny (divatkelme)	„ 10 — 18
Scheviot férfióltöny (divatkelme)	„ 8 — 12
Raglán és felöltő	„ 10 — 18
Sportkabátok	„ 15 — 22
Fiu ruhák	frt 2-50 — 10

Mérték szerinti megrendelések pontosan és jól eszközöltetnek.

Oblát Henrik

12-5
férfiszabó Zombor, főutca, Tarczay-fele gyógyszertár mellett.

Gazdatiszt kerestetik.

Kerestetik egy teljesen megbízható szerb és magyar nyelvet tudó, jó bizonyítványokkal bíró **gazdatiszt** (ispán).

Ajánlat, bizonyítvány másolatokkal, fizetés igényei, valamint az eddigi erkölcsi adatai kapesán **M. H.** alatt e lap kiadóhivatalába küldendő. 3-1

Eladó háztelkek.

A sztapári-uti vámháznál levő (Császár-féle) földekből **háztelkek**

eladók. Bővebb felvilágosítást ad **özv. Valeth Jánosné Zombor**, (Belváros, Aranygerenda-utca 50. sz.) 3-2

427. szám.

1905.

Hirdetmény.

Militics község előjárósága részéről közhírré tételik, hogy a községi nagyvendéglő **folyó évi április hó 13-án d. u. 2 órakor** Militicsen a községházánál megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján 1905. évi május hó 1-én kezdődő egymásután 3 évre azaz 1908. évi április hó 30-áig a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 800 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Militicsen, 1905. március hó 23-án.

Bene István,
jegyző.

Ditjő József,
bíró.

1566. szám.

kig. 1905.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Vajszka-Bogyán körjegyzőségben leköszönés folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása évi 960 kor. havi előleges részletekben kiszolgáltatóndó fizetéssel.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1905. évi április hó 25-ig** annál is inkább adják be, mert ellenkező esetben a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Szláv nyelv tudása megkívántatik.
Hódtság, 1905. március 25-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

2-1

Sztanisicsi Takarékpénztár Órszállás.

Befizetett részvénytőke 200.000 kor.
Tartaléktőke és egyéb saját alapjai 102.000 kor.

Elfogad betéteket betéti könyvekre és folyó számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Jelzálogkölcsonöket

engedélyez földbirtokra az ingatlan forgalmi értékének fele részéig:

15 évi törlesztésre	9'30% mellett;	félévi járadék	100 kor. után	4 kor. 65 fillér.
20 " "	7'70% " " "	" " "	100 kor. "	3 kor. 85 fillér.
25 " "	6'80% " " "	" " "	100 kor. "	3 kor. 40 fillér.
30 " "	6'30% " " "	" " "	100 kor. "	3 kor. 15 fillér.
40 " "	5'50% " " "	" " "	100 kor. "	2 kor. 75 fillér.
50 " "	5'20% " " "	" " "	100 kor. "	2 kor. 60 fillér.
65 " "	4'90% " " "	" " "	100 kor. "	2 kor. 45 fillér.

Ez összegben a kamatokon kívül a tőketörlesztési hányad is befoglaltatik.

Levélbeli megkeresésekre is készségesen felvilágosítással szolgál

2-2

a Sztanisicsi Takarékpénztár igazgatósága.

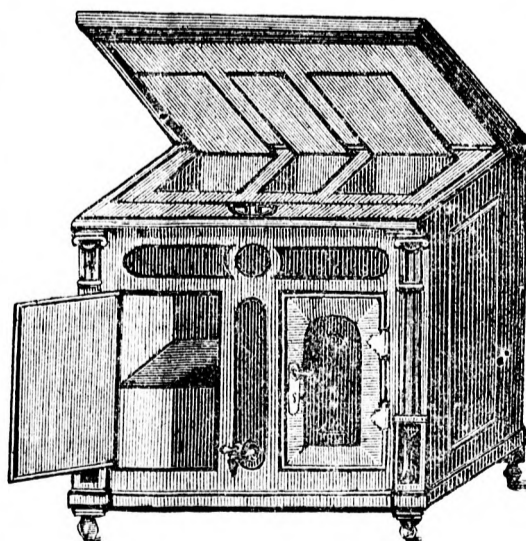
HIRDETÉSEK

FELVÉTERNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

(vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádokban

és *—1

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilyenmü bádogárúk elkészítetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javitások olcsón és pontosan.